

Sluipwegen van de Zuidas

Amsterdam is mede zo aantrekkelijk door de veelzijdigheid van het landschap. Wandelfanaat Hans Beerekamp beschreef een favoriet parcours van ongeveer 8 (?) kilometer over grotendeels kleine, soms verre van officiële paden in de omgeving van Zuidas, RAI en Amstel. De A10 en het zakencentrum zijn zelden ver weg, en toch vind je er onder veel meer hazen, scholeksters, wilde aardbeien, kippen en alpaca's.

Let op: dit gebied is voortdurend aan veranderingen onderhevig en wijzigingen in de route zijn aan de orde van de dag. Ook zijn er varianten, afhankelijk van de tijd van het jaar. Het pontje over de Amstel vaart van april tot september, voor andere momenten is er een alternatief tracé aangegeven. Dat geldt ook voor een pad dat in het broedseizoen (16 maart-15 juli) afgesloten is.

Enkele korte trajecten zijn niet toegankelijk voor honden. Het is zonder veel moeite mogelijk om ook daarvoor een ander pad te kiezen, maar de wandeling verliest dan wel enigszins aan charme.

Door Hans Beerekamp

Gecontroleerd en nagelopen op 31 januari 2019

De wandeling start bij metrostation Europaplein van de Noord-Zuidlijn. Neem de noordelijke uitgang in de richting van het Scheldeplein. Loop in een rechte lijn naar twee kleurrijke beelden, beide van een Hollands melkmeisje staand op de schouder van een gemaskerde steltloper (deel van de zogeheten Feestelijke Beeldenreeks van de Belgische kunstenaar Guillaume Bijl, 2014). Steek hier het zebrapad over en vervolg weg langs fietspad en bushalte van lijn 65. Na zo'n 100 meter schuin rechtdoor oversteken naar de ijskiosk van Pisa op het Scheldeplein (open april-oktober). De roman 'De Belofte van Pisa' van Mano Bouzamour (2013) speelt zich deels hier af.

Volg de Wielingenstraat linksaf, aan de kant waar de huizen staan.

Ter hoogte van de derde zijstraat rechts (Haringvlietstraat) over een verweerd geel zebrapad de Wielingenstraat oversteken.

Aan de overkant rechtsaf, over de brug. Aan het einde van het brugmuurtje links, bij een bloemachtig ornament, direct linksaf. Een smal aarden paadje kronkelt het Beatrixpark in (in 1936 geopend als Park Zuid en twee jaar later hernoemd bij de geboorte van een nieuwe kroonprinses)

Rechts aanhouden en aan het eind van het pad linksaf, door de grasberm van een verhard fietspad (Boerenweteringpad). Tegenover de koffiekiosk Bea Park (open april- oktober) via een klinkerpad linksaf en betreed met een haakse bocht naar rechts de Artsenijhof.

Doorkruis deze kruiden- en plantentuin die door vrijwilligers puntgaaf wordt verzorgd.

Aan het einde staan twee stenen leeuwen, die vroeger bij het Centraal Station te vinden waren. Neem daar breed klinkerpad naar rechts en meteen smaller klinkerpad naar links. Einde pad rechtsaf, fietspad oversteken en het geasfalteerde voetpad inslaan. Einde pad rechtsaf, bij de kansenboom of pindakaasboom; een fors deel van de zeer gevarieerde bomenpopulatie in het Beatrixpark is voorzien van een naambordje. Daarna tweede pad naar links, fietspad oversteken.

Bij het omstreden, futuristisch aandoende Speelobject Beatrixpark (Carve Ontwerp- en Ingenieursbureau, 2015) twee keer rechts aanhouden.

Steek weer rood fietspad over, linksaf en iets verderop rechts, in de richting van een licht overgroeide trap. Beklim deze trap. Bovenaan staat iets verderop een houten uitkijktoren, die mooi uitzicht biedt op de Zuidas.

Onderaan de toren terug naar rechts en direct links aanhouden, naar beneden.

Pad naar rechts vervolgen, met bocht mee langs het water. Bij verhard fietspad links en direct na dam tussen twee vijvers linksaf, het water volgen.

Blijf steeds langs het water lopen, ter hoogte van het AkzoNobel Center (Group A, 2016) met een U-bocht in de richting van een breed, onofficieel strandje. Houd het strand aan de linkerhand en loop door over het pad. De A10 is dichtbij te horen, maar niet te zien.

De volgende 100 meter van de zogeheten Natte Vallei leveren bewijs voor de stelling dat in de berm de wildste natuur gedijt. Zijpaden naar links negeren en onderaan een heuveltje waar twaalf vuisten de lucht insteken (kunstwerk Your Life Is Calling, Benno Rewinkel en Paul van Pieck, 1990) rechts aanhouden, over een klein open

fitnessterrein, in de richting van een breed fiets- en voetpad dat de RAI van de A10 scheidt (De Groene Zoom). Volg dat voetpad geruime tijd, langs een hotel in aanbouw, tot aan een drukke kruising van fietspaden. Ga daar rechtdoor, onder het viaduct door.

Steek het fietspad over en sla rechtsaf, richting informatiepaneel. Bij fietsknooppunt 57 rechtdoor (richting Ouderkerk aan de Amstel). Even verderop, bij tweede lantaarnpaal, linksaf fietspad omhoog, brede onverharde weg kruisen en meteen weer rechts, een vaag pad in de richting van een wit schoolgebouw. Vlak voor het bereiken van de school (straatnaambordje Tony Turpijnplein), rechts afslaan. Volg pad langs houten hek en bosrand (links) en passeer de achterkant van twee hoge banken. Aan het einde, op verhard pad rechts en meteen weer links, voet- en fietspad langs het water. Aan de overkant liggen de begraafplaats en verderop het crematorium van Zorgvlied. Na een flauwe bocht naar rechts, linksaf. Dit is de fusilladeplaats Rozenoord, waar in de Tweede Wereldoorlog 140 mensen werden geëxecuteerd. Verlaat Rozenoord aan de andere kant. Links en bij de Amstel rechtsaf, onder vijf viaducten door. Direct daarna zijweg negeren en voetpad schuin naar rechts nemen, in de richting van een blauw-geel draaihek. Betreed door dit hek (tourniquette Roozenoord, Carel Lanthers, 2006) het Amstelpark, dat samen met het Beatrixpark de locatie was van de Floriade 1972. Breed pad naar rechts volgen, over het spoorlijntje. Iets verderop voorbij een molensteen en een groene afvalbak linksaf, over een bemost pad van grindtegels.

Houd twee keer rechts aan. Het tegelpad eindigt bij een pleintje met leilinden. Even links en meteen weer rechts, tussen een witte muur van de kloostertuin (Belgische inzending Floriade) en een heggensculptuur door. Steek breed pad over naar een smal hakselpad (verboden voor honden). Dit gaat al snel langs het spoorlijntje lopen. Eerste pad rechts, langs het water. Bruggetje rechts met kippengaas negeren, even later wel rechtdoor lopen over vergelijkbaar vlonderbruggetje. Graspad naar links nemen, direct weer rechtsaf de spoorweg oversteken. Dit pad naar rechts buigend volgen langs een vleermuizenkelder. Links zicht op villa Amstelrust; dit deel van het park hoorde vroeger bij de tuin van het buiten. Weer spoorlijn kruisen en op driesprong rechtdoor. Na een tijdje over een houten brug. Aan het einde links langs het Monument Rozenoord, een kunstwerk van Ram Katzir (2015). Rechts ligt paviljoen Home of Pancakes, dat in de wintermaanden alleen op za zo ma geopend is, anders dagelijks.

Voorbij het stoelenmonument de klinkerweg oversteken, langs bloemenweide. Op Y-splitsing links aanhouden en meteen rechtsaf, door de voormalige vlindertuin. Aan einde tuin links aanhouden, weg vervolgen. Op brede weg links en meteen naar rechts, bij bord Bedreigde Flora (verboden voor honden). In de heemtuin op eerste splitsing links. Voorbij vlonderbruggetje rechts, langs een beekje. Op viersprong met bank rechtdoor. Voorbij volgende bank op driesprong links, naar expositieruimte Glazen Huis. Op breed asfaltpad links, over spoorlijntje en rechtdoor tussen grote kei en molensteen door. Einde pad links en meteen weer rechts houden, smal kronkelig bospad. Aan het einde bij zomereik op breed verhard pad naar rechts. Ongeveer 30 meter verder rechtsaf de Rododendronvallei in. Zachtjes dalen, bij groene prullenbak linksaf eerste tegelpad nemen. Trap links negeren, einde pad links in de richting van een laag muurtje. Volg muurtje over stijgend pad. Rechts aanhouden, pleintje met houten raamwerk oversteken. Volg pad, tussen muurtjes aan beide kanten. Negeer doodlopend zijpad links met vijf banken. Na bocht beneden gearriveerd links aanhouden en bij hek werkplaats opnieuw links. Einde weg rechts, door hekwerk De Borch (een trompe-l'oeil van Joost Conijn) het Amstelpark verlaten.

Weg oversteken, linksaf over trottoir langs de Riekmolen (1636). Direct daarna voetpad naar rechts. Iets voorbij het beeld van Rembrandt (1969) linksaf met het pontveer Smient de Amstel oversteken. Het pontveer vaart in de maanden mei tot en met augustus dagelijks tussen 12 en 18u, in april en september alleen in weekeinden en op feestdagen. Als het pontveer niet vaart voert een alternatieve route linksaf terug over voetpad langs de Amstel, tot je weer de vijf viaducten bereikt. Vlak daarvoor schuin links brug over en in het verlengde een voetpad naar boven. Op het hoogste punt scherp naar rechts over het viaduct de Amstel oversteken en direct weer naar beneden, trap naar rechts. Beneden scherp rechts onder de bruggen door en verder als beschreven bij ***. Het nu volgende stuk gaat over een laarzenpad dat in het broedseizoen niet toegankelijk is.

Neem tussen 16 maart en 15 juni een alternatieve route: aan de overkant van de pont linksaf langs de rivier en iets verderop het eerste fietspad naar rechts. Bij de sportvelden linksaf het schelpenpad nemen en verder als beschreven bij **.

Buiten het broedseizoen (16 juni-15 maart): Aan de overkant van de pont rechtdoor, voetpad naar de speelweide. Aan einde bij kastanjabomen links, bocht rechts en bocht links. Met overstapje het laarzenpad op, naar rechts langs de sloot blijven lopen. Het pad wordt aangegeven door houten palen met een witgeschilderde kop. Hier maak je een grote kans hazen, scholeksters en andere weidefauna tegen te komen, binnen de gemeentegrens van Amsterdam. Na nog een overstapje verderop brug over en bij sportvelden fietspad naar links nemen. Iets verderop schelpenpad naar rechts.

**Volg het schelpenpad tot vlak voor een parkeerterrein. Linksaf graspad door een hekje, tegen de dijk op.

Rechtsaf langs de rivier, bij fietsknooppunt 50 rechtdoor, onder de vijf bruggen door

***Vervolg weg (Jan Vroegopsingel). Tegenover huisnummer 40 rechts naar beneden, smal schelpenpad dat al snel een vlonder wordt. Pad vervolgen tot brede asfaltweg. Schuin oversteken en verder het voetpad volgen, langs de rand van Tuinpark Amstelglorie, waarvan het voortbestaan wordt bedreigd door woningbouwplannen. Eerste grindpad links, rijweg oversteken bij huisnummer 32 en rechtdoor.

Schelpenpad wordt graspad voorbij wilde aardbeienstruiken. Pad verder langs woonboten en bouwsels. Bij nr 27 ('MS Walrus') schelpenpad naar rechts. Op viersprong van paden links, volgende viersprong rechtdoor. Bocht naar links en weer twee keer op viersprong rechtdoor. Schelpenpad vervolgen, langs roestige sculptuur en palissade. Aan het einde speelweide met picknickbanken oversteken en op onverharde weg rechtdoor, naar een 'knuppelpad', zijnde een lange loopvlonder over een soort moeras. naar rechts. Steek aan het einde de toegangsweg naar

roeivereniging Willem III over en vervolg knuppelpad. Rechts aanhouden en steek weg (Jan Vroegopsingel)

over, naar beneden en over brede houten planken sloot kruisen. Na een lus einde pad terug over sloot naar boven en op rijweg rechtsaf. Voorbij Poseidon rechts een picknickbank. Daar fietspad naar rechts, drukke weg oversteken en dan linksaf voetpad langs fietspad, in de richting van de Utrechtse Brug. Vlak voor brug rechtsaf trap omhoog en linksaf brug oversteken.

Brug helemaal aflopen, aan het einde bij bank tussen twee ijzeren hekjes door, voetpad links naar beneden. Bij fietspad rechts aanhouden, maar niet onder tunnel door. Met rug naar de tunnel voetpad langs fietspad nemen. Rechtdoor dwarsfietspad (M.L. Kingpark) oversteken. Nieuw klinkerpad volgen. Bij grasveld rechtdoor, voetpad volgen (links ligt het Amstel Boathouse, voorheen bekend als het De Mirandapaviljoen).

Op driesprong met drinkfonteinje rechtsaf. Aan het einde de straat (Zuidelijke Wandelweg) oversteken. Kruis heg en parallelweg, op stoep rechtsaf langs huizen. Blijf (smallere) Zuidelijke Wandelweg volgen, in de richting van de liberale synagoge. Bij bankje met uitzicht op Zorgvlied de weg oversteken en tegelpad langs school volgen. Steek aan het einde de Peelstraat over en neem een klinkerpad dat over het grasveld kronkelt. Langs moestuinvakken eindigt het pad in een speeltuin. Rechts en even verderop links (Baroniestraat), weer langs verschillende moestuinvakken.

Bij tankstation Veluwelaan oversteken en rechtsaf, President Kennedylaan oversteken. Voorbij grasveldje links, langs de rand ervan verder lopen. Eerste straat rechts (Dintelstraat), langs de in de trant van de Amsterdamse School gebouwde Maarten Lutherkerk (Ferdinand B. Jantzen, 1938). Steek de Uiterwaardenstraat over en verderop de Rooseveltlaan. Linksaf. Bij halte Dintelstraat stopt tram 4 (station RAI- Centraal Station) en bus 65 (station Zuid - station Amstel - KNSM- eiland). Of steek het Europaplein over, richting RAI, terug naar het metrostation.

Horeca onderweg:

IJssalon Pisa, Scheldeplein ;

Kiosk Bea Park bij peuterbadje

Home of Pancakes, Amstelpark;

Klein Kalfje, naast pontveer Smient.

Amstel Boathouse, voorheen De Mirandapaviljoen